

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 1253/3
Podgorica, 23.11.2011.godine

Na osnovu člana 14. tačka 13. Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11 i 53/11) i člana 235. Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 60/03 i 32/11), rješavajući po žalbi privrednog društva „Blue Moon“ d.o.o. iz Podgorice (zavedenoj kod Agencije pod brojem 01-1253/2 od 18.11.2011. godine), Savjet Agencije za elektronske medije na sjednici održanoj 22.11.2011.g. donio je

RJEŠENJE

1. Odbija se kao neosnovana žalba Privrednog društva „Blue Moon“ d.o.o. iz Podgorice podnijeta protiv rješenja Agencije za elektronske medije (akt br. 02-1253 od 02.11.2011.godine) kojim je ovom privrednom društvu izrečena mjera upozorenja zbog kršenja odredbi Zakona o elektronskim medijima, podzakonskih akata Agencije i izdatog odobrenja za emitovanje.
2. Nalaže se privrednom društvu "Blue Moon" d.o.o. da usaglasi emitovanje programskih sadržaja sa standardima propisanim u zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem i posebno vodi računa o pravilima raspoređivanja programskih sadržaja izvan graničnog perioda.
3. Privredno društvo "Blue Moon" d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140. stav 3 Zakona o elektronskim medijima, informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja objavi u programu "Televizije MBC".
4. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
5. Ovo rješenje objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcq.org.
6. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Rješenjem direktora Agencije za elektronske medije (akt broj 02-1253 od 02.11.2011.godine) privrednom društvu „Blue Moon“ d.o.o. iz Podgorice izrečena je upravno-nadzorna mjera upozorenja, zbog kršenja čl. 55. st. 2 i 3 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11 i 53/11), čl. 19, 34, 36, 37 i 44 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 35/11), čl. 28. Pravilnika o komercijalnim audio-vizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11) i tač. 2.3. i 7.3. izdatog Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-09 od 21.07.2011.god, usljed emitovanja, van graničnog perioda, u periodu od 16. do 20.09.2011. godine programskih sadržaja koji se mogu svrstati u sljedeće kategorije: a) sadržaji koji u kojima se daju individualni savjeti publici; b) sadržaji zasnovani na proricanju sudbine, tumačenju individualnih horoskopa i sličnih sadržaja koji se ne mogu kategorisati u zakonom normiranu djelatnost, a u kojima je učešće publike uslovljeno plaćanjem SMS poruka, telefonskih poziva ili drugih vidova komercijalizacije ovih sadržaja; c) zabavni programi u kojima se kao jedina tema pojavljuju tumačenje horoskopa i slični sadržaji, uz učešće publike; d) sadržaji koji se isključivo ili dominantno sastoji od telefonskog glasanja, slanja SMS, e-mail i sličnih poruka (TV chat i slični sadržaji) i e) oglašavanje usluga "vrućih linija" i SMS čatovanja kao sadržaja koji se shodno Pravilniku o programskim standardima u elektronskim medijima, mogu emitovati samo u graničnom periodu.

U blagovremeno izjavljenoj žalbi protiv prvostepenog rješenja Agencije (zavedenoj kod Agencije pod br. 01-1253/2 od 18.11.2011.g.) privredno društvo „Blue Moon“ d.o.o. iz Podgorice je povodom programskih sadržaja različitih formata, čije emitovanje je bilo osnov za izricanje upozorenja, ukazao sljedeće:

1. Za FORMAT 1: da je „činjenica da je u tom trenutku greškom realizacije emitovan sadržaj koji je opisan kao moguće oglašavanje vrućih linija, iako to nije!“
2. Za FORMAT 2: da „TV čat ni po čemu ne ulazi u zonu koja bi mogla ni manje ni više ugroziti razvoj maloljetnika od raznih drugih sadržaja na drugim televizijama koje se emituju non stop“. Podnosilac

žalbe je da se obrazloži „čime to TV čat škodi moralnom, mentalnom, intelektualnom, emotivnom i socijalnom razvoju maloljetnika“.

3. Za FORMAT 3: „MBC će poštovati ovaj stav Agencije, ali moramo imati precizirano do koje mjere moraju djevojke NEPROVOKATIVNO BITI ODJEVENE i koje su riječi pomenutim porukama zabranjene i koje „mogu“ negativno uticati na maloljetnike.“ Emiter je takođe zatražio da se navedu „sve druge riječi i misli koje ne smijemo pisati“. Zaključio je da će „to poštovati, naravno ukoliko je to u skladu sa zakonom“.
4. Za FORMAT 4: emiter je tražio snimak koji se odnosi na ovaj format 4 i opis njegove „greške“ i „njenog uticaja na maloljetnike jer se u tekstu to ne obrazlaže“.
5. Za FORMAT 5, 6 i 7: emiter je ukazao da se astrologija kao format emituje tokom dana i na drugim televizijama i u sličnim terminima i pod istim uslovima. On je podsjetio da „emitovanje astrologije nije zabranjeno evropskim standardima i emituje se po čitavoj Evropi“. Stoga je predložio da se „ovaj paragraf pravilnika ukine i uskladi sa evropskom praksom“.

Imajući u vidu da je podnesenom žalbom upućen zahtjev da se omogući prisustvo direktora privrednog društva „Blue Moon“ d.o.o. kada se bude razmatrala žalba, Savjet Agencije je aktom broj 01-1253/3 od 21.11.2011. godine obavijestio podnosioca žalbe da je Zakonom o elektronskim medijima predviđeno (član 143) da predstavnik pružaoca AVM usluge ima pravo da prisustvuje sjednici Savjeta na kojoj se raspravlja o žalbi po osnovu odluke o privremenom ili trajnom oduzimanju odobrenja. S obzirom da prvostepenim rješenjem nije izrečena ni jedna od dvije pomenute mjere, ukazano je da nema osnova da se prihvati zahtjev za prisustvo sjednici Savjeta na kojoj će biti razmatrana predmetna žalba. Sa druge strane, imajući u vidu želju emitera da sa članovima Savjeta detaljnije razmotri pitanja koja je naveo u podnesenoj žalbi, upućen mu je poziv da prisustvuje sastanku sa članovima Savjeta Agencije i direktorom Agencije, koji je održan dana 22.11.2011. godine. Tom prilikom, direktor privrednog društva „Blue Moon“ je ponovio svoje stavove vezane za opravdanost donošenja upravno nadzorne mjere i dao konkretne primjere koji su trebali da doprinesu pojašnjenju njegovih stavova. On je pokrenuo pitanje opravdanosti pojedinih rješenja vezanih za pravila raspoređivanja van graničnog perioda, s obzirom da se na taj način utiče (negativno) na finansijske efekte poslovanja emitera kao i ugrožavanje ravnopravnih uslova poslovanja crnogorskih emitera u odnosu na emitere TV programa iz regiona koji su na crnogorskom tržištu dopstupni iposredstvom „kablovskih“ sistema. Imajući u vidu da se radi o pitanjima koja se ne odnose na postupak utvrđivanja zakonitosti prvostepenog rješenja, Savjet Agencije je izrazio spremnost da se o tim pitanjima raspravlja u sklopu rasprave i eventualne revizije programaskih standarda.

Prigovor da je prvostepenim rješenjem dato uputstvo o pravnom lijeku nesaglasno Zakonu o elektronskim medijima, Savjet Agencije je ocijenio opravdanim jer je ovim zakonom propisano da žalba na prvostepeno rješenje o izricanju upravno-nadzorne mjere odlaže njegovo izvršenje. Iako Savjet Agencije smatra neopravdanim odlaganje izvršenja mjere koja je izrečena u cilju zaštite javnog interesa, imajući u vidu da se radi odredbi važećeg zakona, do njegove izmjene, u slučaju podnošenja žalbe na prvostepeno rješenje Agencije njegovo izvršenje će biti odloženo. Prvostepeni organ mora imati u vidu ovakav stav Savjeta Agencije u svakom narednom slučaju slične prirode. Savjet Agencije je ocijenio opravdanim što prvostepeni organ, u toku trajanja roka za podnošenje žalbe nije insistirao na izvršenju prvostepenog rješenja.

Na 25. sjednici, održanoj dana 22.11.2011. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je razmotrio predmetnu žalbu, pri čemu je uzeo u obzir sve relevantne činjenice i informacije od značaja za sagledavanje opravdanosti navoda i zahtjeva iz žalbe. Tom prilikom posebno je konstatovao sljedeće:

Emiter je potvrdio da je emitovanjem Formata 1 (iako greškom realizacije), emitovan sadržaj koji je opisan kao moguće oglašavanje vrućih linija, čime se potvrđuje i njegova odgovornost za kršenje programskog standarda.

Neosnovan je zahtjev podnosioca žalbe u dijelu koji se odnosi na potrebu ocjenjivanja stepena štetnosti konkretnih formi/oblika izražavanja (fotografija, ples, riječ, gestikulacija ili sl.) sadržaja ili formata (Format 2, 3 i 4), kao i eventualano iscrpno definisanje liste „riječi i misli koje se ne smiju pisati“ jer bi to bila neprimjerena mjera i nedvosmislen primjer miješanja u slobodu uređivačke politike medija. Sa druge strane, Savjet je konstatovao da pomenuti formati spadaju u programske sadržaje koji su shodno Zakonu i aktima Agencije jasno definisani kao sadržaji koji se ne mogu emitovati izvan graničnog perioda (sadržaji koji se isključivo ili dominantno sastoji od telefonskog glasanja, slanja SMS, e-mail i sličnih poruka (TV chat i slični sadržaji), odnosno oglašavanje usluga "vrućih linija" i SMS čatovanja kao sadržaja koji se shodno Pravilniku o programskim standardima u elektronskim medijima, mogu emitovati samo u graničnom periodu). Savjet Agencije je posebno ocijenio razloge za donošenje prvostepenog rješenja i zaključio da se datim nalogom za

raspoređivanje emitovanja navedenih formata izvan graničnog perioda, doprinosi poštovanju usvojenog standarda zaštite maloljetnika u čemu se ogleda javni interes u ovom slučaju. Saglasno navedenom, Savjet Agencije smatra opravdanim i zakonitim nalog iz prvostepenog rješenja kojim se ovom privrednom društvu nalaže da ovakve programske sadržaje emituje u terminima izvan graničnog perioda.

Povodom zahtjeva da mu se omogući uvid u snimak Formata 4 (SMS čat u toku kojeg se smjenjuju fotografije i imena djevojaka, kao i mjesto odakle su i njihove kratke poruke, a na ekranu je zapisano «BLM-nadimak na broj 14644» (emitovano 18.09.2011. od 23:53:26 do 23:55:55)), kao i „opisa greške i njenog uticaja na maloljetnike“, Savjet je konstovao da se rado o formatu koji spada u iste kategorije kao i formati 2 i 3 tj. sadržaje odnosno oglašavanje usluga "vrućih linija" i SMS čatovanja.

Emitovanjem van graničnog perioda formata 5, 6 i 7, koji spadaju u kategoriju sadržaja (1) u kojima se daju individualni savjeti publici; (2) koji su zasnovani na proricanju sudbine, tumačenju individualnih horoskopa i sličnih sadržaja koji se ne mogu kategorisati u zakonom normiranu djelatnost, a u kojima je učešće publike uslovljeno plaćanjem SMS poruka, telefonskih poziva ili drugih vidova komercijalizacije ovih sadržaja ili (3) zabavnog karaktera u kojima se kao jedina tema pojavljuju tumačenje horoskopa i slični sadržaji, uz učešće publike, emiter je prekršio jasan i nedvosmislen programski standard sadržan u podzakonskim aktima Agencije. Preispitivanje ovih standarda kao i standarda sadržanih u Zakonu o elektronskim medijima nije predmet ovog postupka, a argumenti izneseni u toku žalbenog postupka mogu biti od koristi prilikom analize postojeći rješenja i njihovog unapređivanja.

Povodom navoda iz žalbe da emitovanje ovakvih sadržaja predstavlja znatan finansijski prihod emitera i da će isti biti ugroženi primjenom standarda vezanih za raspoređivanje van graničnog perioda, Savjet Agencije je konstatovao ovaj argument ne umanjuje njegovu odgovornost za kršenja važećih standarda za zaštitu maloljetnika. Takođe je neosnovana tvrdnja da je postojao neravnopravan tretman Agencije samo prema podnosiocu žalbe kad je u pitanju primjena ovog standarda u odnosu na ostale crnogorske emitere.

Savjet Agencije je posebno imao u vidu da se program „Televizije MBC“ emituje zemaljskim putem (linearno). To znači da su jedine efikasne mjere zaštite maloljetnika, predviđene Zakonom i podzakonskim aktima, one koje se odnose na raspoređivanje van graničnog perioda programskih sadržaja „kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika“ čime će se oni emitovati „u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti“. Dakle, u slučaju emitovanja programa „Televizije MBC“ ne postoji mogućnost uvođenja tehničkih mjera zaštite (kao npr. mjere roditeljske kontrole sadržaja uz korišćenje PIN kodova i sl.) koje su dostupne kod AVM usluga na zahtjev (kablovska distribucija). Savjet Agencije je ocijenio opravdanim zahtjev da se bolje definišu načini na koje su pružaoci AVM usluga na zahtjev dužni da uslugu koja može štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika učine dostupnom samo na način kojim se obezbjeđuje da maloljetnici u uobičajenim okolnostima neće čuti ili vidjeti takvu uslugu.

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je utvrdio da je prvostepeno rješenje pravilno i na zakonu zasnovano pa se žalba odbija kao neosnovana, kako je odlučeno u izreci rješenja.

Privredno društvo "Blue Moon" d.o.o. je dužno da izvrši konačnu odluku Savjeta i, u skladu sa članom 140. stav 3 Zakona o elektronskim medijima, informaciju o izrečenoj upravno-nadzornoj mjeri upozorenja objavi u programu "Televizije MBC".

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Ovo Rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Blue Moon“ d.o.o.
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Arhiva

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije
Ranko Vujović**